

KVINDESTEMMERETS-BLADET.

Oversigt over Stemmeretsarbejdet i de Lande, der med Danmark er indtraadt i Alliancen.

Udgivet af Kvindevalgretsklubben.

Led af: »The International Woman Suffrage Alliance«.

Prisen for Halvaaret 1ste October 1911 til 1ste Marts 1912 er
1 Kr. 16 Øre (hvorfor Postforsendelse betalt). Bladet udkommer een
Gang maanedligt. Det kan bestilles paa alle Postkontorer samt hos
Redacteuren Fru Johanne Münter, Bredgade 34, København.

Maria Deraismes.

Den smukkeste og bedste Maade at hylde Maria Deraismes paa er at minde om d. 6. Februar 1894, Aarsdagen for den store Skribents Død, da et Tusind Mennesker trængtes paa Montmartre-Kirkegaarden om det foreløbige Monument, der var rejst til hendes Ære, og som senere fuldstændiggjordes med den smukke Portræt-Medaillon, hugget af Billedhuggeren Daniel Dupuis. Der mindede berømte Mænd om den store filosofiske Indflydelse, Maria Deraismes havde udøvet paa dette sidste halve Aarhundredes Udvikling. For et Aar siden, paa en straalende Solskinsdag, havde vi begravet denne aandsfulde, hjertevarme Kvinde, og i Følget saas alt, hvad Paris tæller af liberal Litteratur, republikansk Journalistik og uafhængig Politik; et Følge paa over 15,000 Mennesker drog igennem Paris, som Foraarssolen beskinne. Aaret efter, paa Mindefestdagen, knugedes den store By af Frost og Sne; det frøs stærkt, Thermometret var den Dag sunket til 12 Grader under Frysepunktet. Men baade Venner og Beundrere var mødt talrigt frem; Folk trængtes om den med sort betrukne Tribune, fra hvilken der lød Hyldingstaler til Ære for denne Kvinde, en af det 19. Aarhundredes betydeligste Tænkere.

Hun hørte til samme Aandsslægt som Mme Roland, Mme de Staël og Mme de Girardin; større end den første ved sine filosofiske Idées Dristighed er hun i Besiddelse af den andens talrige Kundskaber og den sidstes veltalende Charme. Det maa indrømmes, at vor Tidsalder har ejet Kvinder, hvis Fortjeneste ofte har overgaaet Mændenes.

Blandt alle berømte Kvinder har Maria Deraismes Ret til at komme i første Række.

Maria Deraismes voksede op i et velhavende Hjem. Af 5 Børn — to Dreng og tre Piger — lever nu kun den ældste, Mme Féresse Deraismes, som omgiver den yngre Søsters Grav med en rørende Omhu, og ved Udgivelsen af hendes Værker har henlagt uvisnelige Blomster derpaa.

Maria Deraismes Fader hørte til den Type

af liberale Borgere, som var ret almindelig henimod 1830; da han havde studeret, inden han overtog Ledelsen af sin Forretning, havde han bevaret Kærligheden til de skønne Videnskaber, var betaget af det 18. Aarhundrede, og nærede stor Beundring for Voltaire, hvis Værker havde en iøjensaldende Plads i hans Bibliothek.

I dette Milieu voksede Maria Deraismes op; Religiositet var ikke banlyst af Huset, og jeg tror nok, at Moderen af konventionelle

Maria Deraismes.

Hensyn gik til Messe en eller to Gange om Aaret. Paa Søn- og Helligdage, naar Familien var samlet, sang man gerne nogle Sange af Béranger og oplæste Vers af Barthélemy. En ung Piges Opdragelse lignede paa ingen Maade vore unge Pigers, som begynder at tage Eksamener i 12 Aars Alderen og afslutter dem i 25 Aars Alderen, hvis de i det hele taget hører op, og ikke drømmer om

Skoleembedseksamen, Doktorgraden og hvad véd jeg? Læg vel Mærke til, at jeg ikke dadler den oplyste, ja selv ikke den lærde Kvinde. Maria Deraismes har aldrig været i Kostskole.

Det var hendes syv Aar ældre Søster, Mme Féresse Deraismes, som først lærte hende at læse og senere fortsatte hendes Opdragelse indtil hendes 18. Aar; paa dette Tidspunkt gav den unge Pige sig til selv at studere med en Iver og Videbegærlighed, som driver hende til at læse Bibelen, Kirkefædrene, religiøse Bøger oversat fra Indisk og Østerlandsk; ved Læsningen af disse Bøger smuldrede den i Forvejen daarligt rodfæstede Kristendom fuldstændig bort. Men disse Studier efterlod i den unge Piges Sjæl Troen paa en Gud, en Tro, der mere var opstaaet af Haab end af Fornuftslutninger. Denne Tro optog hende forresten indtil hendes sidste Dag.

Dagen før sin Død sagde hun til en af Lægerne, der havde plejet hende under hendes uhelbredelige Sygdom:

»Retfærdigheden, kære Doktor, den tror jeg paa af hele min Sjæl, men jeg har forgæves søgt efter den her paa Jorden; den findes maaske andre Steder, og hvis den nu alligevel ikke findes? — —«

Disse fortrolige Udtalelser vilde ikke være fuldstændige, hvis jeg ikke omtalte, at hun ikke alene malede, men ogsaa spillede; hun malede hele Formiddagen og sad ved Klaveret 5 à 6 Timer om Dagen; var altsaa ikke saa lidt mere end en Amatør.

Foruden sine alvorlige Studier, sin Malen og Tegnen, fik hun den Idé at ville skrive, og hun skulde nu snart, uden selv at vide det, komme paa sin rigtige Hylde.

Tilfældet førte hende dertil. Hendes Moder havde arrangeret nogle Soiréer, hvor man spillede Komedie; Maria Deraismes havde sin Rolle som de andre. For at gøre disse intime Sammenkomster interessantere, fik hun den Idé at skrive nogle Komedier; hun greb Pennen og skulde aldrig senere slippe den.

Saaledes blev hun altsaa Forfatter.

Hvordan gik det til at hun blev Taler?

Det var ogsaa her Tilfældet, der gav